

KATALOG PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA (KPU)

1. Usmerjevalni cilji

Cilji praktičnega usposabljanja so:

- razvijanje kompetenc, ki zagotavljajo samostojno načrtovanje, izvajanje delovnih procesov in izdelavo mizarskih izdelkov;
- razvijanje spretnosti obdelave masivnega lesa, furnirja, lesnih plošč in umetnih materialov, iz katerih so izdelani mizarski izdelki;
- samostojnost pri nastavitvah, uporabi in vzdrževanju lesno obdelovalnih strojev in naprav;
- doseganje toleranc pri dimenzijah, sestavi in vgradnji izdelkov iz lesa ali lesnih tvoriv;
- obvladovanje postopkov površinske obdelave in zagotavljanje ustreznega estetskega izgleda mizarskih izdelkov.
- upoštevanje predpisov in navodil za varno delo ter varovanje zdravja pri delu;
- upoštevanje tehničnih standardov in standardov kakovosti, ki se uporabljajo pri delovnih procesih in organizaciji dela;
- razvijanje redoljubnosti, odgovornosti pri delu in komunikacijske veščine;
- samostojna uporaba delovne dokumentacije;
- gospodarno ravnanje z delovnimi sredstvi materiali, energijo in časom;

2. Pričakovani učni izidi

Dijak/vajenec se usposobi za izvajanje naslednjih delovnih procesov:

Oznaka	Delovni procesi	Zap.št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
A*	Priprava in vzdrževanje delovnega mesta	1	Vzdržuje red in čistočo na delovnem mestu
B*	Varstvo in zdravje pri delu	2	Delo opravlja v ustrezni delovni obleki in uporablja osebno varovalno opremo skladno s predpisi varstva in varovanja zdravja pri delu
C*	Komuniciranje in uporaba strokovne terminologije	3	Uporablja ustrezen način komuniciranja s sodelavci, nadrejenimi in strankami
		4	Uporablja strokovno terminologijo v slovenskem jeziku in pogovorno strokovno terminologijo ter povezuje pogovorne in slovenske izraze
Č		5	Prepozna domače lesne vrste

	Sortiranje in priprava žaganega lesa za sušenje	6	Sortira žagan les v kakovostne razrede skladno s standardi
		7	Izmeri in izračuna kubaturo žaganega lesa skladno s pravili merjenja, ki se uporabljajo pri posamezni vrsti žaganega lesa
		8	Zloži in letviči žagan les v skladovnico za naravno sušenje
		9	Zloži in letviči žagan les v skladovnico za umetno (tehnično) sušenje
		10	Izmeri vlažnost lesa ali lesnih tvoriv z električnim vlagomerom
D*	Uporaba delovne dokumentacije	11	Bere, razume in uporablja delovno dokumentacijo (skice, kosovnice, načrte, krojne liste) pri nalogah, ki jih opravlja v delovnem procesu
E	Ročna obdelava lesa in izdelava konstrukcijskih vezi	12	Izdela tipične konstrukcijske lesne vezi, ki se uporabljajo pri masivnem lesu (čepne in zagodno čepne vezi, preploščitve, rogeljne vezi) z ročnim orodjem (žage, skobljiči, dleta)
		13	Izdela tipične konstrukcijske vezi, ki se uporabljajo pri lesu in lesenih ploščah (rogeljne vezi, mozničenje, spoj lastovičjega repa, vijačenje) z ročnim orodjem in ročnim električnim orodjem (žage, skobljiči, rezkalniki, vrtalke, brusilke)
		14	Z ročnim rezbarskim orodjem izdelava rezbarjen izdelek s plitvim reliefnim motivom
		15	Vzdržuje in ostri ročno rezilno orodje
F	Strojna obdelava lesa in lesnih plošč	16	Pripravi lesno obdelovalne (žagalne, skobeljne, rezkalne, vrtalne, brusilne) stroje za delo - izvede menjavo rezil, namesti zaščitne naprave in izvede nastavitve strojev
		17	Izvede pravilen zagon in ustavitve strojev in naprav (odsosovanje, komprimiran zrak, transport) in jih upravlja v skladu z navodili
		18	Pri delu s stroji uporabi predpisano osebno varovalno opremo ter varovalne pripomočke skladno z navodili za varno delo
		19	Skroji elemente žaganega lesa in lesnih tvoriv ter formatno obžaga elemente na žagalnem stroju (krožni žagalni stroj, tračni žagalni stroj, formatni krožni žagalni stroj)

		20	Skoblja elemente žaganega lesa na poravnalnem, debelinskem in večstranskem skobeljnem stroju
		21	Rezka elemente iz lesa ali lesnih tvoriv na miznem in nadmiznem rezkalnem stroju, verižnem rezkalnem stroju, čepilnem rezkalnem stroju
		22	Struži pohištveni element iz masivnega lesa na stružnici po principu prostoročnega in kopirnega struženja s šablono
		23	Izdela izvrtine v elementih iz lesa ali lesnih tvoriv na vrtalnih strojih (horizontalni in vertikalni vrtalni stroj, stroj za mozničenje)
		24	Brusi elemente iz lesa ali lesnih tvoriv na brusilnih strojih (horizontalni in vertikalni tračni brusilni stroj, širokotračni brusilni stroj)
		25	Brusi furnirane ploskovne elemente na kontaktnem brusilnem stroju
G	Obdelava s CNC stroji	26	Izdela program z ukazi za obdelavo pohištvenega elementa na CNC obdelovalnem stroju v skladu z z delovno dokumentacijo
		27	Izbere in namesti ustrezna orodja za mehansko obdelavo pohištvenega elementa na CNC obdelovalnem stroju
		28	Kroji, rezka in vrta pohištveni element na CNC obdelovalnem stroju
H	Ploskovno in robno furniranje ter uporaba folij in laminatov	29	Prepozna različne vrste furnirjev in izbere furnir v skladu z navodili
		30	Skroji furnir s furnirskimi škarjami
		31	Izvede ročno ali strojno spahovanje furnirskih listov
		32	Širinsko spoji furnirske liste z upoštevanjem pravil oblikovanja furnirske slike
		33	Izdela intarzijo iz furnirja
		34	Pripravi ustrezno lepilo in ploskovno prilepi furnir, folijo ali laminat na ploščo iz lesnih tvoriv na hidravlični stiskalnici
		35	Nalepi furnir na robove plošč iz lesnih tvoriv ročno in s strojem za robno furniranje

		36	Nalepi ABS folijo na robove plošč iz lesnih tvoriv s strojem za robno lepljenje
I	Lepljenje lesa in izdelava okvirnih ter obodnih konstrukcijskih vezi	37	Izbere ustrezno lepilo in širinsko lepi elemente iz masivnega lesa v ploščo določenih dimenzij ter upošteva pravilno obračanje lesa
		38	Zlepi slojni les z uporabo šablone ali modela
		39	Izdela polizdelek okvirne konstrukcije iz elementov masivnega lesa v skladu z delovno dokumentacijo
		40	Izdela polizdelek obodne konstrukcije iz ploskovnih elementov v skladu z delovno dokumentacijo
J	Površinska obdelava pohištvenih elementov	41	Pripravi površino pohištvenega elementa za površinsko obdelavo (zamazovanje, brušenje, krtačenje, beljenje, čiščenje)
		42	Izbere in pripravi lužilo ter luži pohištvene elemente ročno ali z brizganjem skladno z navodili
		43	Zaščiti les z lazurnim premazom skladno z navodili
		44	Izbere ustrezno sredstvo za površinsko zaščito (olja, vosek) skladno z namenom uporabe izdelka in obdela površino skladno z navodili
		45	Izbere in pripravi lak ter lakira pohištvene elemente z brizganjem skladno z navodili
K	Sestava in vgradnja mizarskih izdelkov	46	Izbere ustrezno okovje (spone, šarnirji, vodila, zaviralni in zaporni mehanizmi) ter sestavi izdelek bivalnega pohištva
		47	Izbere ustrezno okovje (nasadila, zaporni mehanizem, kljuke) in tesnila ter sestavi izdelek stavbnega pohištva
		48	Izbere in uporabi materiale iz umetnih snovi, ki se uporabljajo pri izdelavi in vgradnji mizarskih izdelkov (spojni elementi, profili iz kovin in plastičnih mas, silikonske mase ter poliuretanske pene, ...)
		49	Pripravi in zaščiti razstavljev ali nerazstavljev izdelek za transport
		50	Sestavi izdelek bivalnega ali stavbnega pohištva ter izvede nastavitve gibanja in zapiranja posameznih sklopov (predali, vratna in okenska krila)

		51	Prilagodi in vgradi izdelek stavbnega ali bivalnega pohištva v prostor
L*	Zagotavljanje kakovosti in kontrola	52	Kontrolira kakovost izvedenih del z merilnimi in drugimi pripomočki (metri, kalibri, šablone, kotniki, libele,...) ter drugimi kriteriji (prileganje, izgled, kakovost mehanske in površinske obdelave)
M*	Varovanje okolja in ravnanje z odpadki	53	Sortira in skladišči lesne ostanke in odpadke
		54	Sortira in skladišči odpadke ter ustrezno ravna z nevarnimi odpadki, ki nastanejo v delovnem procesu
N*	Načrtovanje delovnega procesa	55	Prilagodi in uredi delovno mesto v skladu z načeli ergonomije in racionalne organizacije
		56	Izbere najustreznejša orodja, stroje in naprave za izvedbo konkretnega delovnega procesa
		57	Določi pravilen vrstni red delovnih operacij in faz dela pri izdelavi mizarskega izdelka
O	Izdelava delovne dokumentacije z elementi ponudbe	58	Nariše načrt mizarskega izdelka z detajli, kosovnice in krojne liste ter napiše tehnični opis izdelka
		59	Izračuna dejansko porabo izdelavnih materialov za mizarski izdelek na osnovi načrta in porabo ovrednoti
		60	Oceni izdelovalni čas (ročne in strojne ure) za mizarski izdelek na osnovi tehnološkega postopka izdelave ter porabo časa ovrednoti
		61	Izdela kalkulacijo za mizarski izdelek do lastne cene

Opombe:

*Generične kompetence, ki so vključene v delovne procese označene z zvezdico, se ves čas smiselno vključujejo v ostale delovne procese.